

Toelichting Fiscale rechten en plichten

Hoofdstuk 5 - Controle en sancties

Sectie 3 - Verplichtingen inzake informatieverstrekking

A. Informatieplicht

1. Algemeen

Belastingheffing begint bij de beschikbaarheid van de **juiste en volledige** informatie. De inspecteur kan belastingplichtigen verzoeken om deze informatie te verstrekken. Iedereen (zowel natuurlijke personen als rechtspersonen) is **verplicht** om de volgende informatie te verstrekken ([art. 47 AWR](#)):

- a. de **gegevens en inlichtingen** welke van belang kunnen zijn voor de belastingheffing van die belastingplichtige zelf;
- b. de **boeken, bescheiden en andere gegevensdragers** of de inhoud daarvan, waarvan de raadpleging van belang kan zijn voor de vaststelling van de feiten welke invloed kunnen uitoefenen op de belastingheffing van die belastingplichtige zelf.

Opmerkingen

- a. De inspecteur **bepaalt** in welke vorm en binnen welke termijn de gegevens en inlichtingen moeten worden verstrekt ([art. 49 AWR](#)).
- b. Gegevens die zich bij **een derde** bevinden, moeten ook ter beschikking worden gesteld ([art. 48 lid 1 AWR](#)).
- c. Voor een derde gelden **dezelfde** verplichtingen als de belastingwet aangelegenheden van deze derde aanmerkt als aangelegenheden van degene die vermoedelijk belastingplichtig is ([art. 47 lid 2 AWR](#)).

Van belang kunnen zijn voor de belastingheffing

Door het werkwoord 'kunnen' is het **niet** van belang of de verstrekte informatie ook uiteindelijk van daadwerkelijk belang is voor de belastingheffing. Dit is ter beoordeling voorbehouden aan de inspecteur. De inspecteur dient zich bij het informatieverzoek te houden aan de **grenzen** van de wet en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Opmerkingen

- a. De grenzen op grond van de **algemene beginselen van behoorlijk bestuur** omvatten onder meer: het zorgvuldigheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel, détournement de pouvoir en het fairplaybeginsel.
- b. Als de inspecteur **herhaaldelijk** om dezelfde informatie vraagt, kan ook dat reden opleveren voor een onrechtmatig verzoek. De inspecteur voldoet dan niet aan het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving (De Nationale Ombudsman 2009/100).

Van de belastingplichtige zelf

Het gaat hier om **iedere** belastingplichtige in Nederland. Dit kunnen zowel rechtspersonen als natuurlijke personen zijn. Het is niet relevant of zij binnenlands of buitenlands belastingplichtig zijn. De informatieplicht geldt ook voor bepaalde derden, zoals administratieplichtigen.

Opmerking

Gegevens die in handen zijn van een buitenlands lichaam of natuurlijk persoon, vallen **ook** onder de informatieplicht, zodra er een minimaal aandelenbelang is van 50% ([art. 47a AWR](#)).

2. Welke informatie

Welke informatie er verstrekt moet worden is **ruim geformuleerd**. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een **actieve** informatieplicht (A 3180), een **passieve** informatieplicht (A 3190) en een **spontane** informatieplicht (A 3200). Meestal zal de inspecteur concrete vragen stellen, welke de belastingplichtige moet beantwoorden. Dit kunnen zowel schriftelijke als mondelinge vragen zijn ([art. 49 AWR](#)).

Actieve informatieplicht

Dit houdt in dat de belastingplichtige de van belang zijnde gegevens en inlichtingen die hij tot **zijn beschikking** heeft, moet verstrekken. Ook de gegevens die de belastingplichtige met redelijkerwijs van hem te verlangen moeite kan verkrijgen, zal hij moeten verstrekken.

Opmerking

De begrippen 'gegevens' en 'inlichtingen' zijn niet nader gedefinieerd en blijven daardoor erg **ruim**.

Passieve informatieplicht

Deze houdt in dat de belastingplichtige de inspecteur **desgevraagd** inzage moet geven in boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan. De inspecteur moet dus in de gelegenheid worden gesteld om allerlei informatie te verzamelen. De inspecteur mag kopieën maken van de beschikbaar gestelde gegevensdragers of de inhoud daarvan ([art. 49 lid 2 AWR](#)).

Opmerkingen

- a. De begrippen 'boeken', 'bescheiden' en 'andere gegevensdragers of de inhoud daarvan' zijn niet nader gedefinieerd en blijven daardoor erg **ruim**.
- b. Onder het begrip **kopie** valt zowel een papieren als een digitale kopie ([Kamerstukken II, 21287, nr. 3, p. 22](#)).
- c. Boeken en bescheiden zijn niet alleen het eindproduct van de administratie, maar **ook** het basismateriaal, zoals brieven, agenda's, kassarolletjes, notulen van vergaderingen, etc ([Kamerstukken II, 21287, nr. 3, p. 8](#)).
- d. **Andere gegevensdragers** zijn onder andere computerbestanden, geluidsbanden, video-opnames. Ook gegevensdragers die ten tijde van het opstellen van de wettelijke bepaling nog niet bestonden, vallen hieronder ([Kamerstukken II, 21287, nr. 3, p. 8](#)).